

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 133 (2695) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 13

Erélyes intézkedéseket sürgettek a képviselőházban a közellátásra vonatkozólag

Erdély hálája és gondja egyik képviselőnk felszólalásában

Budapestről jelentik: A képviselőház két hetes szünet után megkezdte érdemleges törvényhozói munkáját. Az ülést 10 órakor nyitotta meg Tasnádi-Nagy András elnök.

Vitéz Zerinyi Szilárd, a mentelmi bizottság előadója a bizottság jelentéseit ismertette. Matolcsy Tamás képviselőt a Ház március 27-i ülésén tanusított, a Ház méltóságát sértő magatartása miatt a Ház ünnepélyes megkövetésére ítélte a bizottság.

A Ház ezután vita nélkül fogadta el a miniszterelnöknek a kormány hivateltés hatalmának négy hónappal való meghosszabbításáról szóló előterjesztését.

Azután áttértek a közellátás érdekét sértő cselekmények büntetéséről szóló javaslat folytatódó tárgyalására. A vitában az első felszólaló gróf Festetics Domonkos volt. Azt fejtette, hogy a javaslat megvalósítása sürgős és fontos és annak végrehajtásában gondoskodni kell a bürokrácia kiküszöböléséről. Örömmel látja, hogy a kormány intézkedései következtében a zsidó hatalmasságok kezdenek eltűnni a közélet porondjáról. Fontos azonban, hogy azok helyére hozzáértő keresztény szakemberek kerüljenek. A vásárlási könyvvel kapcsolatban különböző észrevételeit és kifogásait ismertette. Erőteljesebb intézkedéseket sürget a közellátás terén.

A következő felszólaló Nagy László (Magyar Megújulás Pártja) azt a véleményét hangoztatta, hogy a termelés ügyét nem viszi előbbre a benyújtott javaslat. Ehelyett a gazdasági tárcák minisztereinek kellett volna árszabályozó és termelést irányító javaslatokat előterjeszteni. Egyes bekezdések szerint bírálta a javaslatot és a közösségi szellem fokozottabb érvényesülésének fontosságát hangsúlyozta. Szóvártta a zsidóellenesség terén mutatkozó nehézségeket. A javaslatot nem fogadja el.

Reibel Mihály azt fejtette, hogy a liberális gazdálkodásban a közösségi érdek hiányzott. A javaslatot elfogadja.

Matolcsy Máttyás szerint a kormány nem sikerült a termelés színvonalát emelni, hanem ellenkezően csökkentette azt. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

A KORMÁNY ATYAI SZERETETTEL SIETETT ERDÉLY LAKOSSÁGÁNAK MEGSEGÍTÉSÉRE

Azután báró Braunecker Antal erdélyi képviselő szólott hozzá a javaslatához. Megállapította, hogy a kormány atyai szeretettel sietett Erdély lakosságának megsegítésére.

Erdélyben — ugymond — nagyobb nehézségek vannak, mint az anya-

országban, de Erdély népe olyan fegyvellemmel viseli a nehézségeket, hogy példaként állhat az ország előtt.

Ezután az erdélyi közutak elhanyagoltságát tette szóvá. A törvényjavaslat végrehajtása során méltányosságot kér. Az egész Erdélyi Párt nevében elfogadja a javaslatot.

Az igazságügyminiszter válaszolva a jogi birálatokra, utalt arra, hogy a Ház minden tagja egyetértett abban, hogy a közellátás érdekeit veszélyeztető cselekmények vétségek a közösség ellen. A javaslat egyetlen felhatalmazást ad a kormánynak és pedig azt, hogy a törvény hatálybalépésének

napját a kormány rendelettel állapítja meg. A javaslat jogi szempontból nem teljesen ideális, de a javaslatra feltétlenül szükség van. A törvényhozás már két ehhez hasonló törvényt hozott.

A miniszter válasza után Góth János Nyilaskeresztes képviselő a sertés és a tej árának megállapításával kapcsolatban szólalt fel. A javaslatot nem fogadja el.

CSAK KERESZTÉNY KERESKEDŐK-NEK ADJANAK ÁRUT

Ilovszky János a vásárlási könyvvel kapcsolatban szólott hozzá a javaslatához. Kérte, hogy kizárólag ke-

resztény kereskedőknek és iparosoknak adjanak árut. Szükség van a harmadik zsidótörvény meghozatalára.

Tórs Tibor alelnök a vitát félbeszakította és a Ház úgy határozott, hogy legközelebbi ülését keiden délelőtt tíz órakor tartja és napirendre tűzi a törvényjavaslat folytatódó tárgyalását, a gazdasági és hitelélet rendjének biztosítására a miniszteriumnak adott hatalom meghosszabbításáról szóló javaslat és a 36 tagú bizottság tagjai számanak újabb fel-emeléséről szóló javaslat tárgyalását. A Ház mai ülése 2 órakor ért véget.

BÁRDOSSY LÁSZLÓ MINISZTER-ELNÖK A MÉP ÉRTEKEZLETEN

A MÉP Esterházy utcai klubhelyiségében ma értekezletet tart, amelyen a miniszterelnök is résztvesz, aki, mint ismeretes, már szerdán jelentést tett a Kormányzó Urnak olaszországi látogatásról.

Spanyolország ismét az érdeklődés homlokterében

Madridban nagyfontosságú megbeszélések folynak. Szíriában újabb erősítést kaptak a brit csapatok

Bernből jelentik: (B. T.) A Tat című lap római különtudósítójának jelentése szerint ottani diplomáciai körökben ismét Spanyolország ügye került a diplomáciai érdeklődés központjába a Gibraltár elleni támadásról szóló hírekkel kapcsolatban. Különösen kiemelik azt aényt, hogy az olasz követ felkereste csütörtökön Serrano Sunner külügyminisztert, aki azután a német, angol, francia és török nagyköveteket, valamint a pápai nunciust is fogadta. Ugy látszik, hogy Madridban, amely az utóbbi időben egy diplomáciai kliring-központ szerepét játszotta, most nagyfontosságú megbeszélések folynak. Felvetődik a kérdés, hogy ennek az eredménye a háború további kiterjesztése lesz-e, vagy pedig valami egész más tartalma van ezeknek a megbeszéléseknek?

Japán és Holland-India a szakítás küszöbén

Tokióból jelentik (NTI): A japán kormány csütörtökön elküldte Baráviába utasításait. A japán császár csütörtökön délelben fogadta Macuokát, aki beszámolt a holland-indiai helyzetéről.

Az NST. tokiói jelentése szerint már csak órák kérdése annak a határozatnak közzététele, amelyet Holland-Indiával kapcsolatban hozott a japán kormány. Különös gondal szövegezték meg azt az indokolást, amellyel Holland-India kormányát teszik felelőssé a bekövetkező események miatt. Ezzel kapcsolatban feszült figyelemmel kísérik a japán nők és gyermekek hazaszállítását. Még Borneóban és Szumatrában is megkezdtek a hazautazást a japán nők és gyermekek. A japán kormány még nem rendelte el a polgári személyek elutazását.

Moszkvából jelentik (NTI): A moszkvai japán nagykövet és a külkereskedelmi népbiztos február 17-ike tárgyalást folytat egy kereskedelmi egyezmény, valamint egy árucseré-

és egy fizetési egyezmény megkötéséről. Mint a Szovjet TI. hangsúlyozza, ezek a megbeszélések a kölcsönös engedmények szellemében folytak le. Az említett egyezményeket június 11-én megerősítették.

Rómából jelentik: (Stefani) A torinói Stampa hírt adva arról, hogy 26 amerikai hajó tart a Vörös-tenger felé Wavel utánpótlásának biztosítására, — megjegyzi, hogy Roosevelt erőnk erejével vizsályt akar támasztani.

A lap ezután az orosz-japán kereskedelmi szerződést méltatja és azt írja, hogy ez újabb cáfolata azoknak az állhíreknek, amelyeket a Szovjet és a háromhatalmi egyezmény államai közt fennálló viszonyról kürtöltek világgá. Ez a viszony állandóan javul.

AMERIKAI SAJTÓHADJÁRAT — NÉMETORSZÁG ELLEN

Neyworkból jelentik: (NTI) Az amerikai sajtó nagy hadjáratba kezdett, hogy kiaknázz a Robin Moor kereskedelmi hajó elsüllyesztésének ügyét propaganda céljaira. Azzal vádolják

Németországot, hogy elsőszben intézett támadást Amerika ellen. Nye szenátor szerint valószínűleg most is brit mesterkedésről van szó

Amszterdamból jelentik (NTI): Az angol rádió szerint a Jayoum tóól északra harcoló brit csapat némi francia ellenállásba ütközött.

Bécsből jelentik (MTI): A Völkischer Beobachter közli a francia jelentéseket a szíriai hadjáratról. Ezekből kiderül, hogy a Szíriában operáló angol csapatok újabb erősítéseket kaptak és egyik angol csapat Albu-Kemal felől az Eufrates-völgyében nyomul előre. A nyugati csapatoknak sikerült megszállniok Saidat.

A Neue Zürcher Zeitung szerint de Gaulle csapatai Damaszkusz előtt állnak.

Legújabb jelentések szerint Saida még nem adta meg magát.

Berlinből jelentik (NTI): A véd-erő főparancsnoksága közli: A légi-erő mára virradó éjszaka a Szent György-csatornában négy felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el 28 ezer tonnával és Skócia keleti partjai közelében négy másik nagy teherhajót megrongált.

Hírt ad a jelentés arról is, hogy a légierő kiterjedt támadást intézett Haifa ellen.

Algeciras (NTI): Gibraltárban az elmúlt éjjel légiriadót rendeltek el. Az elszállt ellenséges gépek kilenc bombát dobtak le. Az áldozatok száma ismeretlen.

Miért maradtak el a nagyváradai közmunkák?

Napirend előtti felszólalás a városi kisgyűlésen a közmunkák sürgős megindítása érdekében

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt tartotta a város közgyűlése rendes havi ülését a városi főispán elnöklétével. Napirend előtt dr. Medvigy Ferenc szólalt fel és megkérdezte a polgármestert:

mi az oka annak, hogy a közmunkák nem indultak meg abban az időben, amely a nagyváradai munkásság érdekében szükséges lenne.

A nagyközönség, különösen a munkásság és kisiparosok ma sem tudja, hogy miért nincs munka Nagyváradon.

A munkásság nyugtalansággal szemléli a eseményeket, mert elmulnak munkák és kereset nélkül azok a hónapok, amikor a téli szükségletek biztosítani tudták volna.

Megnyugtató választ kért a munkásság érdekében.

A felszólalásra a polgármester válaszolt. Ismertette a nagyváradai közmunkatervet, amelyek államiak és városiak. Az államiak a tanonciskola, a tanítók háza befejezése, a hadapródiskola átalakítási munkálatai és az állami műtőnek Nagyváradon áthaladó szakaszának megépítése. A munkák megkezdését a bicskai események következtében előálló költségvetési nehézségek tollák ki, de

az illetékes minisztériumok már jóváhagyták az építési költségvetéseket és a munkák most már sürgősen megindulnak.

valószínű a jövő év folyamán.

Az utépités azonban elmarad. Ez sajnálatos körülmény, mert 2 millió 200 ezer pengős munkalehelőség nagy veszteséget jelent, még egy kísérletet próbálnak meg a főispánnal, hogy valami módon mégis induljon meg az építés.

A városi építkezés egyedül a tűzoltó-laktanyának közüzemi székhez való átépítése.

A belügyminisztérium ehhez már hozzájárult és a közeljövőben megindul a munka. Az utépitések folyamán vannak s remény van arra, hogy a jövő héten a munkásság és a kisiparosok hosszú időn át kereselhez jutnak.

Dr. Medvigy Ferenc, bár nem megnyugtató, de a választ a kisgyűléssel együtt tudomásul vette.

Ezután kezdte meg a napirenden lévő ügyek tárgyalását a kisgyűlés. Ezek jórészt már ismerteltük a pénzügyi bizottság tárgyalása alapján. A kisgyűlés a pénzügyi bizottság javaslatát részben jóváhagyta, részben pedig a közgyűlés elé utalta. Elfogadta a kisgyűlés azt a javaslatot, amelynek értelmében a tisztifőorvos, a tisztiorvosok és a városorvosok részére havi 50 pengős fuvarátalányt állapít meg. Elfogadták azt a javaslatot is, amelynek értelmében a város tulajdonában lévő ingatlanokban lévő lakások, valamint a faterlepek bérleti szerződéseit is felmondják, amelyeket még a román uralom alatt kötöttek. Az új árakat a bizottság állapítja meg. A város 5000 pengővel támogatja a Városok és Varmegyék Országos Mentő Egyesületének nagyváradai mentőrendelőség létesítését. Tudomásul vette a kisgyűlés a Teleki-utca útburkolására meglett intézkedéseket.

Materny Imre felszólalásában azt kérte, hogy ne öletszerűen, hanem átfogó terv szerint végeztessék az utépitéseket. Szükség lenne a Körös-utca burkolatának sürgős rendbehozására, mert ebben az utcában nyolc közhivatal van és bizonyos napokon

Egy millió pengős kölcsönt vesz fel a város az OTI-tól

Ülést tartott Nagyvárad pénzügyi és gazdasági bizottsága

Nagyvárad. Saját tud. A város pénzügyi és gazdasági bizottsága szerdán délután 5 órakor együttes ülést tartott a polgármester elnöklésével. Az ülés a kis- és a közgyűlést előkészítőügyeket tárgyalta.

A 26 pontból álló tárgysorozatban az első helyen a közüzemi székhez létesítése szerepelt. A város közgyűlése elhatározta, hogy a félbemaradt tűzoltólaktanyát közüzemi székhez építi át.

A belügyminisztérium ezt a határozatot azzal hagyta jóvá, hogy az átépítés ne kölcsönből, hanem a bevételi feleslegről történjék.

Az átalakítás költségeit 50 százalékban a közüzemek, 50 százalékban pedig a városi pénztár fedezi.

Ugyancsak a közgyűlés határozta el egymillió nyolcszáz ezer pengős kölcsön felvételét a városi villamosmű átépítése céljából. Ezt a kölcsönt az IMI-től óhajtott felvenni a város időközben azonban ajánlat érkezett az OTI-tól és a MABI-tól is, egy-egy milliós előnyös kölcsön felvételére vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy az OTI és a MABI bár 5 százalékos kamattal kér az IMI 4,5 százalékos kamattal szemben a polgármester azt javasolja, hogy egy millió pengőt az OTI-tól, illetve a MABI-tól vegyenek fel, a fennmaradó összeget pedig az IMI-től. A bizottság a javaslatot elfogadásra ajánlotta a közgyűlésnek.

Elfogadta a bizottság a község költékébe való felvétel kérelme esetén fizetendő díjakra vonatkozó szabályrendeletet. Ez a rendelet a fizetések szerint állapítja meg az összeget, öt pengőtől 1000 pengőig.

Új szabályrendeletet készített a város közterületek magánéclokra történt elfoglalása esetén fizetendő összegre vonatkozóan. Ez a rendelet szabályozza a reklám-táblák, erkélyek, teraszok után fizetendő összeget, a rendelet hatályba lépése után megszűnik az erre vonatkozó román rendelkezés és új alapekon rendez a város a kérdést.

Pintér István javaslatára elhatározta a bizottság hogy az építkezésnél léghőmérerenként 6 fillér helyfoglalási díjat állapít meg.

Szabályozzák a közvágóhid használataért és hűsvizgálatért fizetendő összeget is, itt Újból megállapította a bizottság a kegydíjakat és a jövőben ennek megfelelően történik a kiutalás. Engedte a bizottság a városi színház bevétele után fizetendő vigalmi adót és elfogadta a városi

igen sok kocsit fordul itt meg, az út pedig járhatatlan. De járhatatlan a Rimanóczy-utca is.

A polgármester ismertette a város öt éves utépitési tervét, amelynek megvalósításához öt milliós pengőre lenne szükség. Amíg ez megvalósulhat, kisebb utépitéseket végeztesz a város.

Végül hozzájárult a kisgyűlés a Tüdővész Ellen Védekező Egyesület Tüdőszanatóriumának 10 ezer pengővel való támogatásához, valamint a Mikszáth-utca egészségháznak iskola céljára való kibérléséhez. A kisgyűlés ezután a közgyűlést előkészítő ügyekkel foglalkozott.

engedése iránti kérelme.

A minisztérium hét erdélyi város részére utalt 20 ezer pengőt erre a célra, ezek között Nagyváradon is létesítenek gyümölcsaszalót.

A bizottság örömmel vette tudomásul a kérelmet és elvileg hozzájárult a kérés teljesítéséhez azzal, hogy a Hegyközség részére is lehetővé teszik gyümölcsaszaló és aszaló létesítését.

A tárgysorozat egyik legfontosabb pontja volt a sertéshízlalda bérbeadásának kérdése. Bejelentette a polgármester, hogy

bérlőnek a Hangya jelentkezett, évi 5000 pengőt hajlandó fizetni, ennek ellenében öt évi szerződést kíván és szerződésileg biztosítja a hízlalda átalakítását.

Biztosítja a Hangya a várost, hogy a zsirellátás biztosítására évi 2000 sertést állít be a város részére.

Tárgyalta a bizottság az Apolló-bérlház fűtőberendezésének ügyét is. A terv kivitelezésére ajánlatot kérnek szakemberektől és Horváth Árpádnak, a Kereskedelmi Csarnok kormánybiztosának ajánlatára kipróbálják Demkó Pál találmányát, amelynek eddigi sikere biztosítja a kérdés teljes megoldását.

Végül a Vörösmarty-utcai kultúrháznak Napközi Otthonná való átalakításához járult hozzá a bizottság. A kérdés tanulmányozására albizottságot küldött a bizottság s a 15 ezer pengős átalakítás ügyében később történik döntés.

Fegyelmezettséggel és türelemmel áthidalhatjuk a kenyérellátás átmeneti nehézségeit

Megszervezik a rendelkezésre álló készletek igazságos elosztását

Nagyvárad. Saját tud. Napok óta észlelhető kenyér- és lisztellátási nehézségekkel küzd a város közéletvezetői hivatal. Új látványhoz kellett hozzászoknia a város közönségének, néhány nap óta sorban állnak az emberek a kenyeres üzletek előtt. A nehézségek okaival már foglalkoztunk azzal is, hogy a Közéletvezetői Hivatal sürgősen intézkedett a zavarok megszüntetése érdekében.

Megírtuk azt is, hogy a kispékeket a Steiner-gőzsütődehez utasították és onnan utallak ki számukra sütéshez szükséges lisztet. Ez a helyzet bizonyos fokú nyugtalanságot idézett elő a kispékek körében.

Erdeklődtünk illetékes helyeken a helyzet alakulásáról és a következő információkat kaptuk:

A város kenyérellátásában valóban nehézségek merültek fel. Ezek a nehézségek a közvetlen aratás előtti

idők kísérő jelenségei. Hogy most kefézőtten érezhetőek, azt a rendkívüli állapotoknak kell tulajdonítanunk. Már most meg kell azzal a gondolattal barátkoznunk, hogy az elkövetkező hetek próbára teszik fegyelmezettségünket és türelmünket.

Országszerte nehéz gondot okoz a felelős vezetőknek a kenyérellátás zavartalan biztosítása. Mindenben pontosan teljesítenünk kell a rendelkezéseket.

Egyes helyeken már eddig is bevezették a kenyértelen napokat. Valószínű, hogy erre Nagyváradon is sor kerül. Arról is van értesülésünk, hogy az igazságos szétosztás és a szegényebb osztály biztosítására igénybeveszik a vásárlási könyv rendszerét. A kukoricaliszt keverési százalékát is felemelik.

szállítás.

Mi van a Steiner gőzsütőde raktárával?

A kenyérrusztás zavartalan biztosítására a polgármester rövidesen szabályozni fogja a nagysütődék elárúsítási jogait és a kiskereskedők üzleteinek kenyérral való megfelelő ellátását. Ezzel megszűnnek az ilyen irányú panaszok.

A Steiner gőzsütőde lisztraktárára vonatkozóan illetékes helyen az az információkat nyertük, hogy

abban a közéletvezetői hivatal által ellenőrizett és nyilvántartott mennyiségek vannak.

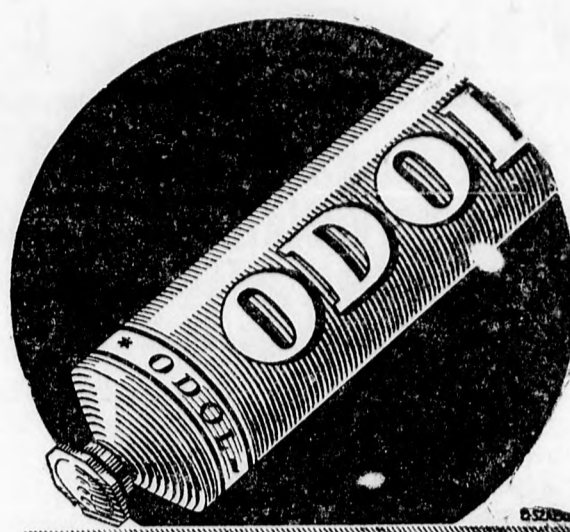
A Közéletvezetői Hivatal igénybevette a szükséges mennyiségeket és kiutalással szétosztotta a kispékek között. A Steiner gőzsütőde egyébként ebben a kérdésben mindenben a Közéletvezetői Hivatal és a többi illetékes hatóságok utasításait követte.

Kiket vettek fel a nagyváradai ügyvédi kamarába?

A hivatalos lap csütörtöki száma közli az igazságügyminiszter rendeletét, amelynek alapján Nagyváradon, Élesden, Érmihályfalván, Margittán, Nagyszalontán, Székelyhidon, Szilágysomlyón és Diószegen a következő ügyvédeket vették fel a nagyváradai ügyvédi kamarába:

Az ügyvédek névjegyzékébe felvételét Sinca Teofil, dr Tintás László avasfelsőfalui, Griffaton Antal diódiószegi, dr Biró József, Egly János, dr Láng Gusztáv, dr Mets Gyula, dr ifj. Mets Gyula, dr Mircea Gusztáv, Schwartzkopf Balázs erdődi, Algátzy Árpád, dr Dezső Aurél, Hollmayer Béla, Nagy Árpád, dr Poyvár Kálmán élesdi, Adorján Endre. Bölöni Pál, dr Danka Gyula, Hubik Sándor, dr Jakab Géza, dr Sólyom Fekete István érmihályfalvi, dr Mán Zoltán, Niczky László Zoltán felsővisói, dr Dobosi János, dr Leményi Papp Sándor, Szabó József halmi, dr Faragó József krasznai, Dragomir Virgil, Ungur Tivadarné dr, Vancza Edit, dr Urdea György, Urdea László kápolnokmonostori, — Balibian Lőrinc, dr Bereghy Sándor, Szücs Lajos margittai, dr Báthory Lajos, dr Bora Simon, Gyenge Béla, Juszkó György, dr Kalmár Jenő, dr Kertész Adolf, dr Kindris Illés, dr Kökényesy László, Mihályi Flórent, dr apszai Mihály Péter, Moys Gyula, Orosz György, Papp István, dr Papp László, dr Rozsy Béla, dr Székely Ákos, dr Székely Menyhért, dr Szöllösy Tibor, Werner László máramarosszigeti, dr Asztalos Zoltán, dr Bagossy Sándor, dr Berényi Béla, dr Bohatell János, Campian Oktávián, Csapó Sándor, dr Csizér Zoltán, dr Gurka Vilmos, Lengyel Béla, dr Makray Mihály, dr Miele Sándor, dr Nisztor Aurél, Nisztor Silviusz, dr Oiegas János, dr Osiann Gábor, dr Petrován Ferenc, dr Rákóczi Filep Sándor, dr Richter István, dr Stoll László, dr Toma Gábor, dr Török Sándor nagybányai, dr Bagossy László, dr Dohy Albert, Fischer Béla, Ilés Imre, dr Lábay Zoltán, Matesz Pál, dr Péter István, Soltész József, dr Tóth Ernő, dr Váradi János, dr Vetzák Ede és dr ifj. Vetzák Ede nagykarolyi, Balogh Károly, Benedek István, dr Boros János, dr Borszódi János, Chis Jenő, dr Czeglédy Miklós, Derzsy Zoltán, dr Dévald László, dr Erdélyi Széver, dr Erdős Zsigmond, dr Faragó Viktor, dr Fehér Endre, dr Fleischer Béla, Friedmann Zoltán László, dr Hasas Emil, dr Horváth József, dr Kalas László, dr Kálnai Andor, Kerezi Ágoston, dr Kilner Béla, dr Kis Endre Ferenc, dr Kovács Árpád, dr Kovács Ernő, dr Koller László, Krause László, dr Krüger Jenő, dr Lammel Antal, dr Lintner Béla, Lipesei István, dr Lőrincz Sándor, Löwenstein Rezső, dr Magyarádi Boross István, dr Nemlaha György, dr Ney Pál, dr Orbán Dénes, dr Orbán Dénesné, Grünzweig Erzsébet, dr Papp Károly, dr Patzkó Elemér, dr Pelle György, dr Pogány Etele Imre, dr Pop János, dr Popity János, Potre György, dr Sarkady Sándor, dr Sály László, dr Sebő Mihály, dr Simonca György, dr Skern Bertalan, dr Suhayda György, dr Szatmáry Ferenc,

dr Schmidt József, dr Turnowsky Sándor, dr Ulferth József, Vereas János Béla, dr Zoltán Károly nagyváradai, dr Bereczky István, Lindenmayer Róbert, Pétery Lajos, Székelyhidi Zoltán nagyszalontai, dr Papp Kornél, Pop László nagysomkúti, dr Ambrózy Sándor, dr Ambrózy Pál, dr Anderco István, dr Anderco Aurél, dr Antal László, dr Barbul Sándor, dr Bay Miklós, dr Bánk Dezső, Bekény Ákos Zoltán, Brancoveanu Mircea, Buzek Norbert, Demian Emil, dr Demian Titu, dr Demian Viktor, dr Dobosi Endre, dr Dumbraviceanu János, dr Dzsúrán Endre, dr Erdődi Antal, dr Farkas Jenő, Fekete József, dr Fischer József, dr Friedmann Árpád, dr Genczer Imre, Gyene Pál, dr Hadady Lajos, dr Harcsár Géza, dr Helmezy József, dr Mák István, dr Mártha József, Molnár Gábor, Muhi Miklós, dr Murvai László Nicora Kornél, dr Olariu Valér, dr Princinger János, dr Somlay Elemér, dr Suta János, dr Südy Szabolcs, Szabó Illés, Székely Gyula, dr Tanodi Endre, dr Teveli József, dr Veréczy Jenő, dr Viesler Béla szatmárnémeti, dr Biró Sándor, dr Horváth Miklós székelyhidi, Csók László, dr Gazda Sándor, dr Nemezc Alajos szilágycsehi, dr Brüll Márton, dr Ince Sándor, dr Molnár János, dr Nádudvary Jenő, dr Szabó János, dr Szentpétery Elemér, dr Vicas Valér szilágysomlyói, dr Achim Szilviusz, dr Barbus György, dr Kamenszky Viktor, Ligethy László színváraaljai, dr Kaizler Endre, dr Kugler Vilmos, dr Pákay Béla, dr Popescu Tivadar, Somogyi Endre tasnádi, dr Ádám János, dr Balkányi Jenő, dr Bölöni Zoltán, dr Cetie János, Giday Gyula, dr Monory László, dr Nyárády Szilárd, dr Pintea Agoston, dr Solymos Iván, dr Szmrecsányi Béla, Szmrecsányi István, dr Szabó Sándor zilahi és

A helyes fogápolás ODOL fogpéppel történik. Használja ezért napi fogápolásához az ODOL fogpépet.

ODOL

Egész tubus ára: P 1.15, fél tubus ára: P 0.74

Megkezdik az állami útépítést Biharmegyében

A 4 számú állami ut Berettyószentmárton község határába eső szakaszának kiépítésével kapcsolatosan a község határában megszerzendő területeket illetően elkészített kisajátítási terv és összeírás, valamint a m. kir. államépítészeti hivatal kérelme alapján a Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter az ingatlanrészek megszerzésére a kisajátítási jogot a kisajátítási eljárást az előbb jelzett ingatlanrészekre elrendelte.

Bihar vármegye Közigazgatási Bizottságának elnöke a kisajátítási terv megállapítása és megfelelő záradékkal ellátása végett egy einökből, két tagból és egy jegyzőből álló bizottságot küldött ki és a bizottsági eljárás határidejét Berettyószentmárton községházához június 28. napjának délelőtt 10 órájára tűzte ki azzal, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemben fog határozni, hogy ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

A tárgyaláson jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen felszólalni, s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni. Ennek elmulasztása azzal a jogi következménnyel jár, hogy a kisajátítási terv végleg megállapítottnak és a nem nyilatkozó által elfogadottnak tekintetik. A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A mai naptól kezdve beváltja a Nemzeti Bank nagyváradai kirendeltsége a német márkát

Nagyvárad. Saját tud. Május havában a nagyváradai Nemzeti Bank kirendeltsége felhívást tett közzé, amely szerint mindazok, akiknek az átutazó német katonáktól márka bankjegyük van birtokukban, a címleteket jelentésként be.

Ma délelőtt a nagyváradai Nemzeti Banktól azt az értesítést nyertük, hogy a beváltásra vonatkozó rendelkezés megérkezett, tehát a mai naptól számítva, a márkák beváltása megkezdődött.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK A TŰZIFA ÁRÁT

A Hivatalos Lap legutóbbi számában rendelet jelent meg a tűzifa legmagasabb árának megállapításáról. A rendelet a kihirdetés napján lépett életbe. A tűzifa nagykereskedői árának a megállapítása Budapestre és környékére történt. Ezekből az árakból kell kiszámítani az ország többi területére vonatkozóan az árakat és pedig úgy, hogy a megállapított árakból le kell vonni a budapesti kövezetvámot 5.40 pengőt és a termelési helytől Budapestig számított szállítási díjat, viszont hozzá kell számítani a feladó állomástól az illető helyig kifizetett szállítási díjat. A budapesti árból azonban 105.40 pengőnél többet nem lehet levonni.

A megállapított nagykereskedői ár bűkk és gyertyán hasábfánál júniusban 375 pengő, dorong és tuskófánál júniusban 360 pengő. Vékony dorong júniusban 355 pengő. Cser- és tölgyfánál: a hasáb 355 pengő. A dorong és tuskó júniusban 340 pengő, a vékony dorong 315 pengő. Akácfa: hasáb 370 pengő, dorong és tuskó júniusban 355, vékony dorong 320 pengő. Egyéb keményfa hasáb júniusban 345 pengő, dorong és tuskó 330 pengő, vékony dorong 300 pengő. Fenyő: hasáb 345 pengő, dorong és tuskó 320 pengő, vékony dorong 270 pengő. Hántolt fa 380 pengő.

Ezekhez az árakhoz a következő 2 hónapban 5-5 pengőt kell hozzászámolni.

A kiskereskedő és a telepek a nagykereskedői árakhoz a rendelet kimutatásában szereplő összegeket számíthatják fel.

Nagyváradon az aprítatlan tűzifához (nem vagontételben) 100 kg-ként a raktárban 85 fillért, házhoz szállítva 120 fillért számíthatnak fel.

Nagy- és kis községekben a telepen 80, házhoz szállítva 105 fillért.

Aprított tűzifáért két mázsánál nagyobb tételeknél 100 kg-ként 1.40 pengőt, házhoz szállítva 1.75 pengőt. Két mázsánál kisebb tételeknél telepen 1.70 pengőt, házhoz szállítva 2.05 pengőt. Fűrészelt, de nem aprított fánál a telepen 1.25 pengőt, házhoz szállítva 1.60 pengőt. Ha az aprított tűzifát lezárt zsákokban szállítják a vevőkhöz, akkor 100 kg-ként 2.25 pengőt lehet felszámítani a nagykereskedői árakhoz.

GAZDASÁGI ÉLET

Miként történik az egyenesadók kivetése és milyen jogorvoslatokat használhatunk a kivetett adók ellen?

— A Házulajdonosok Szövetségének adóügyi tájékoztatója —

II. A házadó.

A házadó alapját az adóévet megelőző év novemberi negyedére esedékes bérösszeg képezi, egy teljes évre átszámítva és minden levonás nélkül.

A házadót évenként a községi közegyek vetik ki és erről az adóztó fizetési meghagyás útján értesítik.

A kivetett házadó jogossága ésösszességéről, továbbá az ideiglenes házadó mentesség tárgyában hozott határozat ellen a fizetési meghagyás és illetve az adómentesség tárgyában hozott határozat kézbesítését követő 15 nap alatt felelkezéssel lehet élni a pénzügyigazgatósághoz.

A felelkezést azonban a községi előjárásnál, vagy a városi adóhivatalnál kell benyújtani.

A pénzügyigazgatóság másodfokú határozata ellen annak kézhezvételétől számított 15 nap alatt panaszt lehet benyújtani a kir. Közigazgatási Bírósághoz.

A házadó kivetési kulcsa Budapesten a nyers házbérbéjvédelem 17 százaléka, törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban 16 százalék, egyéb helyen 14 százalék.

Illetékes helyen beszerzett információink szerint, a visszacsatolt területeken további intézkedésig nem szedik be a 3 százalékos házbérbéjvédelemet. Az 15 százalékos kulccsal megállapított szeméthyordási illetéket pedig ugyancsak további intézkedésig a városi közüzemek szedik be.

Ennek folytán a házadót és járulékait a következő kivetési kulcsokkal szedik be:

1. A községi pótdadó eredetileg a kincstári adó 50 százalékát teszi ki, de ez a kivetési kulcs belügyminiszeri engedéllyel felemelhető. Nagyvárad törvényhatósági város már élt ezen kedvezményrel és eszerint városunkban a községi pótdadó 16 százalékos kincstári házadónak 75 százalékát fogja kitenni, amely kivetési kulcs a nyers házbérbéjvédelem 12 százalékának felel meg.

Továbbá beszédnek: ugyancsak a nyers házbérbéjvédelem után:

2. útdadó címén — 0,24%
3. rokkantellátási díj címén 1,60%
4. nyilvános betegápolási díj és gyermekgondozási pótdadó címén — 2,56%
5. rendkívüli pótlék címén 6,60%ot, vagyis tehát a házadó és az utána esedékesen szedett járulékok összesen 39 százalékot tesznek ki.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerekezés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Ez a kivetési kulcs körülbelül megfelel az általunk házadó és járulékok címén eddig is fizetett adóknak.

De a házulajdonosok további felvilágosítására és tévedéstől megóvásuk kedvéért fel kell hívunk figyelmüket arra, hogy ezt a kulcsot a házak nyers házbérbéjvédelme után kell minden levonás nélkül számítani. Tehát az eddig házfenntartás címén számított 20 százalékot és a mellékdíjak címén számított további 20 százalékot az adóalapból levonni nem lehet.

Másrészt pedig utalnunk kell arra, hogy bizonyos, később ismertetendő esetekben a 39 százalékos kivetési kulcshoz járulnak még a jövedelem- és a vagyonadók is.

Mielőtt tehát a házulajdonos adójának sérelmes megállapítása miatt panaszkodnék és ez ellen felelkezést beadna, a most ismertetett módon kell házadója és járulékjai kivetésének helyességét ellenőriznie.

Ehelyütt említjük meg, hogy a leg-

ujabban létesített nép- és családvédelmi adó a házat közvetlenül nem terheli, ellenben a jövedelemadó után ez az adó is jár és ennek folytán azok az adózók, akik a házak jövedelmei után jövedelemadó fizetésére is kötelezve vannak, ezt az adót is fizetik és ekként adóterhük megállapításánál ezt is számításba kell venni.

A kisközségekben és legfeljebb 10 ezer lakosu nagyközségekben a tulajdonosok által lakott egy és kétszobás házak tekintetében az 1940. évi XXII. t.c. igen lényeges változtatásokat eszközölt, úgyhogy ezek házadóit nem a fentebbi kivetési kulcsok alapján, hanem a most idézett törvény 12. §-ában megállapított 4 pengőtől 14 pengőig terjedő évi összegekben kell megállapítani.

A szőlő és kisebb mezői gazdaságok tulajdonosait érdeklőleg helyesnek tartjuk megemlíteni azt, hogy azokat a présházakat és egyéb gazdasági épületeket, amelyek mint gazdasági épületek állandóan adómentesek, — egyedül azon az alapon, mert a présházban és egyéb gazdasági épületekben olyan helyiség is van, amelyet a tulajdonos kizárólag a szőlő, illetve a földmunkák tartama alatt, ideiglenes tartózkodás céljaira használ, de sem állandó lakás, sem pedig nyaralás céljaira nem szolgál, adóval megróna nem szabad.

Részletesebb felvilágosítások a „Házulajdonosok Adó- és Illetékügyi Kiskatéja” című törvényismertetésben található. (Folytatjuk.)

A kereskedők részére is vásárlási könyveket kér a Baross Szövetség

Budapestről jelentik: A Baross Szövetségbe tömörült textilkereskedők ülésén érdekes határozatok hoztak. Mindenekelőtt kimondották, hogy a szakosztály mozgalmat indít a kis- és nagykereskedelem szétválasztása érdekében és így a jövőben ugyanaz a személy ne lehessen kis és nagykereskedő, illetve ne folytathasson nagybani és kicsinybani árusítást ugyanabban a helyiségben. Elhatározta a szakosztály, hogy az or-

szágos elnökség útján kérni fogja a közellátási minisztériumtól, hogy a kereskedők számára is rendszeresítsék a bevásárlási könyvecskéket, amelybe a gyárak és nagykereskedők írják majd be a kereskedő áruvásárlásait. Ezzel a rendszerrel meg lehetne akadályozni, hogy a gyárak csak egyoldalúan szolgálják ki vevőiket és indokolás nélkül megtagadják a keresztény textilkereskedők kiszolgálását.

Lelkészi illetményekről szóló magyar jogszabályok fontosabb rendelkezései

Budapestről jelentik: A kormány a keleti és erdélyi területeken a lelkeszi illetményekre vonatkozó magyar jogszabályok hatályba léptetése tárgyában rendeletet adott ki. Ennek értelmében a lelkeszi jövedelem kiegészítéséről az illetményeknek korpótlék útján való emeléséről, valamint a lelkeszi családi pótlékról szóló magyar jogszabályokat a hazatért területen 1941. évi augusztus hó 1-i hatállyal érvénybe léptette.

Kiegészítésül közöljük a 4250—1941. M. E. számú rendelet egyéb intézkedéseit:

A rendeletnek a fentebb megjelölt jogszabályok alapján megállapított és folyósított jövedelemkiegészítést, korpótlékot és családi pótlékot — további rendelkezésig —

csupán ideiglenes szolgáltatásnak kell tekinteni, amelyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter bármikor megszüntethet.

Természetesen, az 1941. augusztus 1-én hatályba lépő fentebb megjelölt jogszabályok előtt a hazatért

területen működő lelkesz vagy segédlelkesz részére folyósított átmeneti járandóságot július 31-én meg kell szüntetni.

Az a lelkesz, vagy segédlelkesz, aki magyar állampolgárságát igazolni nem tudja, a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélye alapján ideiglenes szolgáltatásként lelkeszi jövedelem kiegészítésben korpótlékban és családi pótlékban részesülhet. A miniszter ezt az engedélyt csak akkor adhatja meg, ha a lelkesz igazolja, hogy a visszahonosítása iránt folyamodott és hogy a működési helye szerint illetékes törvényhatóság első tisztviselője előtt a magyar állam iránt hűséget fogadott. A miniszter az engedély megadását megtagadhatja, időtartamhoz kötheti és a kibocsátott engedélyt bármikor visszavonhatja.

Korpótlékra igénytadó lelkeszi szolgáltatnak kell tekinteni azt a szolgáltatást is, melyet a lelkesz a román királyság területén lelkeszi (helyi kápláni) állomáson töltött.

ISKOLÁINK

Felvétel a nagyvárad m. kir. állami leányliceum és tanítónőképző-intézetbe.

A nagyvárad m. kir. áll. leányliceum és tanítónőképző intézet az 1941—42. tanévben az I., II., III. leányliceumi osztályokkal és a IV. tanítónőképző intézeti évfolyammal működik.

A tanulókat az igazgató vagy helyettese veszi fel. Felvételre jelentkezni június 22. után lehet. Az I. osztályba beiratkozó tanuló atyja vagy gyámja kíséretében személyesen tartozik megjelenni. A felvétel a szükséges okmányok (születési anyakönyvi kivonat; tanulmányi értesítő; helyhatósági bizonyítvány a szülők társadalmi állásáról, vagyoni helyzetéről és ellátatlan gyermekek számára) átadása és a felvételi díjak befizetése alapján történik.

Az I. liceumi osztályba felvételt nyerhetnek a IV. polgári, vagy IV. gimnáziumi osztályt sikeresen elvégzett tanulók, akik szeptember 15-ig betöltik 14-ik életévüket, de ugyanazon időpontig még 17 évesnél nem idősebbek. Az erdélyi és keleti részek tanulói számára indokolt esetekben korengedélyt adhat a Tankerületi Királyi Főigazgató, ha ezt a szülők folyamodványban kéri.

A II. liceumi osztályba felvehetőek azon 15—18 év közötti tanulók, akik a gimnázium V. osztályát sikeresen elvégezték és a liceum I. osztályának meghatározott anyagából különböző vizsgálatot tesznek.

A III. liceumi osztályba felvehetőek azon 16—19 év közötti tanulók, akik a VI. gimnáziumi osztályt sikeresen elvégezték és a liceum I—II. osztályának meghatározott anyagából különböző vizsgálatot tesznek.

Intézetünkben a IV. liceumi osztály csak a jövő 1942—43. tanévben nyílik meg. Ebbe az osztályba tehát jelenleg felvétel nem történik.

Más leányliceumokból intézetünkbe való átlépésnek semmi akadályja nincs. A liceumban magántanuló senki sem lehet. — A beiratási díj 9 pengő; a tandíj és fenntartási díj 100 pengő. Ez utóbbit illetőleg a jó előmenetelű és magaviseletű tanulók 20, 40, 60, 80 pengős díjkedvezményben vagy teljes tandíjmentességben részesülhetnek. Jeles és jó előmenetelű hadiárva és hadigondozottak az összes díjak fizetése alól fel vannak mentve, ha utkeletű hadigondozási igazolványt mutatnak be. A beiratási díj a beiratkozás alkalmával egy összegben fizetendő, a fenntartási díjat négy részletben, csekkszámlán fizetik be a szülők.

Intézetünkben még ebben a tanévben megnyílik és működik a régi rendszerű tanítónőképzőintézet IV. évfolyama is. Erre azon tanulók iratkozhatnak be, akik a tanítónőképző III. évfolyamán (ill. a román rendszerű tanítónőképző VII. osztályát) sikeresen elvégezték.

A tanítónőképzőben a beiratási és fenntartási díjak és járulékok összege általában megegyezik a liceumi díjak összegével. A kedvezmények és fizetési feltételek is azonosak.

Intézetünkkel kapcsolatosan modernül berendezett tanulóthon (internátus) működik. A bentlakó növendékek évi ellátási díja (naponta ötszöri étkezés, fűtés, világítás, mosatás) 500 P, ami előlegesen havi 50 pengős részletekben fizetendő. Szegénysorsu, példás magaviseletű, jeles vagy jó előmenetelű tanulók 300, 200, 100 pengős tartásdíj kedvezményben részesülhetnek.

Kiss János, igazgató.

Súlyos a francia csapatok helyzete Szíriában

Weygand tábornok Rabatba érkezett. Vichy ismétellen tiltakozott Londonban a szíriai behatolás miatt

Vichyből jelentik: (NTI) A szíriai hadműveletekkel kapcsolatban a következő részletek váltak ismeretessé:

A brit haderők a Hermon hegységi állások ellen heves támadást intéztek és a brit hajóhad is támogatta őket. Sikeresült átlépniük a Fitalia folyót és Sidon irányában előnyomulni. A brit támadás olyan heves volt, hogy megtörte az egyik francia zászlóalj ellenállását. A francia csapatok visszavonultak és megszervezték Sidon védelmét. Merbiayum vidékén szintén heves volt az angol támadás. A francia csapatok visszavonultak. A Deraától Damaszkuszba vezető úton Gabaghio és Kissoue közt kemény harcok után megállították a brit erőket. A déli szakaszon a többi állásokat tartják a francia csapatok.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol rádió közlése szerint Szíriában a brit osztagok megszállták Merdzs Ajumot.

Vichyből jelentik: (NTI) Itteni katonai körökben csütörtökön délben még nem erősítették meg azt az angol jelentést, hogy Saidát elfoglalták. Megjegyzik, hogy a franciák helyzete ezen a szakaszon súlyos.

Vichyből jelentik: (NTI) Illetékes francia körökben megcáfolták azt a külföldön elterjedt hírt, hogy Damaszkuszt a brit csapatok elfoglalták és hogy Lybanon parti szakaszán a brit haderő nem talál ma francia ellenállásra.

PÉTAİN TÁBORNAGY FELHÍVÁSA A LEVANTEI CSAPATOKHOZ

Párizsból jelentik: Weygand tábornok tegnap Rabatba érkezett.

Vichyből jelentik: (NTI) Pétaïn tábornagy a jövő héten szemleutat tesz Limogesban. A tábornagy felhívást intézett a levantei csapatokhoz.

Gondolatban veletek vagyok a kemény harcban — mondja a felhívás — Franciaország büszke fiaira, akik a távolban hőiesen és szívósan teljesítik katonai kötelességüket. Legyetek meggyőződve, hogy nem hiába.

Londonból jelentik: (Reuter) Megérkezett Londonba a vichyi kormány második tiltakozó jegyzéke az angol csapatok szíriai bevonulása miatt.

UJABB ÉRZÉKENY ANGOL HAJÓVESZTESÉGEK

Berlinből jelentik: (NTI) Német részről megerősítették a Malaya nevű angol csatahajó megtorpedozását. A háború során ez a harmadik csatahajó, amelyet torpedó telitalálat súlyosan megrongált. A Malaya 31 ezer tonna vízkiszorítású volt és fegyverzete ugyanolyan volt, mint a nemrég elsüllyedt Hood-é.

Londonból jelentik: (Reuter) Hivatalosan jelentik, hogy a Terror és a Lady Byrd hadihajók elvesztek. A hozzátartozókat értesítették.

Berlinből jelentik: (NTI) Az Atlanti óceán közepén működő egyik

tengeralattjárónak az utóbbi napokban több kereskedelmi hajót elsüllyesztett 22.700 tonnával.

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press jelentése szerint egy német hajó csupán két mérőföldnyire az angol parttól kilőtt egy brit hajókara-vánból egy 5000 tonnás hajót.

CHURCHILL BEISMERTE A FÖLDKÖZI-TENGERI VESZTESÉGEK SÜLYÖSSÉGÉT

Berlinből jelentik: (NTI) Churchill legutóbbi alsóházi beszédében beismer-

te, hogy nagy veszteséget szenvedett az angol légi erő a Földközi tenger keleti medencéjében. A repülőgépeknél sokkal súlyosabban esik latba az angol légerő egész földi szervezetének elvesztése a nehezen pótolható felszereléssel együtt. Eppen ezért helytálló Hore-Belisha volt hadügyminiszter megállapítása, hogy Nagybritannia elvesztette felszerelésének javát.

Berlinből jelentik: (NTI) Mértékadó helyen közlik, hogy az újzélandi hadtest összesen 10.710 embert veszített. A hadtest harciereje 16.530 fő volt.

Anglia a „végső győzelem” eléréséig folytatja a harcot

Amszterdamból jelentik: (NTI) Churchill miniszterelnök a dominiók, valamint a Londonban száműzetésben levő kormányok képviselői előtt többek között ezeket mondotta:

— Nem lehet előre megmondani, milyen lesz ennek a háborúnak további lefolyása, minthogy kimélet nélkül egyre szélesebb területekre terjed ki. Jól tudom, hogy ez a háberu kemény lesz. Egyes szakaszait és viszontagságait sem megjósolni, sem felmérni nem lehet. Anglia rajta lesz, hogy szárazon

és tengeren minden eszközzel ellenálljon és nem fog visszariadni a legnagyobb megpróbáltatásoktól sem.

Londonból jelentik: (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint hivatalosan közölték, hogy Churchillnek a dominiók és a szövetséges kormányok képviselőivel csütörtökön Londonban folytatott megbeszélésén elhatározták: Németország és Olaszország ellen a harcot a győzelem eléréséig folytatják.

Államfők és politikusok külföldi látogatása

Bartha honvédelmi miniszter elhagyta Rómát. Boris bolgár király a Ducenál. Antonescu román államvezető hazautazott Berlinből

Rómából jelentik (MTI): Bartha Károly honvédelmi miniszter szerdán éjjel fél 12 órakor feleségével együtt elutazott Rómából. A Termini pályaudvaron búcsúztatására megjelent Pap Gábor ideiglenes ügyvivő és a követség tagjai. Rintelen tábornok, német katonai attasé, Cavallero tábornok, olasz hadügyi államtitkár, Ricciardi államtitkár, Priello hadügyi államtitkár, Róma prefekusa és a város többi vezető személyisége. A pályaudvar bejáratánál díszruhás alakulatok álltak. Bartha Károly Cavallero tábornok kíséretében ellépett a díszszázad és a tiszti küldöttség arcvonala előtt, miközben a zenekar a magyar himnuszot, a Rákóczi indulót, az olasz királyhimnuszot és a Giovinezzat játszotta. A miniszter szívélyesen búcsút vett az olasz előkelőségektől. A vonat a magyar himnusz és a Rákóczi-induló hangjai mellett hagyta el a pályaudvart. A honvédelmi miniszter szerdán különböző katonai intézményeket tekintett meg. Este Szabó László ezredes adott vacsorát tiszteletére. A miniszter csütörtökön Firenzében megszakította útját és onnan a város látványosságainak megtekintése után Trentóba utazott, ahol ifjúkorában katonai évet töltötte.

Rómából jelentik (Stefani): Boris bolgár király az olasz királynál tett látogatás után csütörtökön a Venezia palotában felkereste a Ducet. A látogatás mintegy két órahosszat tartott.

Berlinből jelentik (NTI): Darré földművelésügyi és élelmiszerügyi

miniszter fogadta Bérczay János földművelésügyi államtitkárt több munkatársával együtt.

Berlinből jelentik (NTI): A Führer csütörtökön Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében fogadta Antonescu román államvezetőt.

Münchenből jelentik a NTI: Antonescu tábornok, román államvezető csütörtökön délután elhagyta München, hogy visszatérjen Bukarestbe. A repülőterén a birodalmi külügyminiszter búcsúzott tőle.

Átképző tanfolyamra jelentkezhetnek a román egyetemeken volt állatorvostan hallgatói

Kolozsvár. A kormány az erdélyi részek állattenyésztési és állategészségügyi viszonyainak fejlesztése érdekében az Erdélyrészi Gazdasági Tanács előterjesztésére jelentékeny módon elősegíti, hogy a visszatért területeken mielőbb minél több korszerűen képezett fiatal erdélyi magyar álljon az állatorvosi szolgálat rendelkezésére. Ezért a kormány, amint már jelentettük, lehetővé teszi, hogy a román egyetemeken a tanulmányaikat be nem fejezett erdélyrészi orvostanhallgatók külön tanfolyamokon vehessenek részt, amelyeken megszerezhetők különböző jelentékeny kedvezmények és segélyek igénybevételével az állategészségügyi közszolgálatra jogosító képesítésüket. A tanfolyamot a bu-

Katonai lovasmérkőzés Nagyváradon

Városunk huszárezrede, a m. kir. „Nádasdy Ferenc” 3. honvédhuszárezred e hó 14 és 15-én, szombaton és vasárnap mindkét napon 14 órai kezdettel a huszárlaktanyában rendezti házi lovasmérkőzését.

Ez lesz az első lovasmérkőzés városunkban a hazatérés óta.

Miután már napok óta tapasztaltuk a városban az érdeklődés különböző jeleit, az ezredparancsnoksághoz fordultunk.

A vett szíves tájékoztatás értelmében módunkban áll közölni, hogy a huszárezred lovasmérkőzésén a helyőrség tiszti-, altiszti kara és legénység többféle díjugratási és díjlovaglási számban mérte össze erejét.

A verseny műsora

Az ugrószámokban 10—15 különféle s a terepen előfordulható természetes akadályokon, kőfalon, sorompón, stb. kell a lovasnak a lovát előre megállapított sorrend szerint keresztülugratnia. A helyezés az akadályok leverése, esetleg a jó ellenszegülése, valamint annak az időnek alapján történik, amennyi idő alatt a lovas a lovát a pályán keresztülvitte.

A díjlovaglási számokban a lovas lépésben, ügetésben és vágásban különféle produkciókat végez, melynek minél szebb és pontosabb végrehajtása képezi a pontozás és helyezés alapját.

Kevésbé szakértők számára pár tréfaszámot iktat a rendezőség a műsorba.

Nagy mezőnye lesz a versenynek

A legszebb sport színes, izgalmas és érdekes látványossága bizonyára sok érdeklődőt fog vonzani a huszárezred gyönyörű ugrópályájára mindkét napon, hol a sok lovas között hazánk több országos hírű és nemzetközi babérokkal díszített verseny-urlovasát is láthatjuk majd.

Szombaton legénységi, vasárnap tiszti, könnyű- és nehéz díjugratások, valamint díjlovaglások lesznek. Érdeklődőket a huszárezred szívesen lát. Belépődíj nem lesz, a műsor megváltása azonban kötelező.

A mérkőzés lefolyásáról egyébként részletesen fogunk beszámolni hétfői számunkban.

Fényképezett!

Felvételeit

Major Vilmánál

dolgoztassa ki!

Nagy Sándor utca 1 sz.

Belvárosi mozgóban
Kivánság
hangverseny
az idény leghatalmasabb filmalkotása.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Ma, pénteken 13-án előadások 5-7., és 7-9-ig
Nehéz apának lenni
a legnagyobb sikerű magyar zenés vígjáték
Szelezky Z., Páger A., Vaszary P.
Mály G. és Csöpi Ferkó a 2 éves csodaszár

Apollo filmszínházban
Kabos Gyula, Erdélyi Mici
és Vaszary Piroska vígjátéka
Papucshős

A most megjelent nyugdíjrendelet pontos szövegének ismertetése

— Hatodik közlemény —

(5) A beszámítható szolgálati idő megállapítása és a nyugdíj mértéke (százaléka) tekintetében a hatályos jogszabályok, valamint a jelen rendelet 9. §-ának rendelkezései az irányadók. Annál azonban, aki a román alkalmazása után nyugdíjban részesült a nyugdíját, feltéve, hogy ez kedvezőbb, az előző bekezdések rendelkezéseinek értelmében alapulveendő beszámítható javadalmazásnak abban a százalékában kell megállapítani, mely százalékban volt a román nyugdíja megállapítva.

(6) Ha ez a százalék az (5) bekezdés szerint meghatározott százalékok mértékével nem egyezik, a százalékot arra a magasabb, vagy alacsonyabb mértékre kell felemelni, vagy leszállítani, amelyhez közelebb esik. Ha a százalék mind a magasabb, mind az alacsonyabb százalékhoz egyformán közel esik, a nyugdíjat az alacsonyabb százalék alapulvételevel kell megállapítani.

(7) Nem lehet figyelembevenni a

román nyugdíj alapjául szolgáló százalékot abban az esetben, ha az csak azért előnyösebb, mert annak megállapításánál a román hatóságok a román általános nyugdíjtörvény 87. §-a alapján szolgálatban nem töltött időt is figyelembevették.

(8) Az előző bekezdések rendelkezései szerint megállapított nyugdíj fejében 1941. évi január hó 1. napjától kezdődően a 8000/1940. M. E. számú rendelet 1941. évi május hó 1. napjától kezdődően pedig a 4000/1941. M. E. számú rendelet szerint járó nyugdíjösszegeket kell kifizetni.

12. §.

Munkások munkabérének megállapítása.

(1) Az államvasutaknál állandóan alkalmazott munkások, valamint az ezekkel egy tekintet alá eső más alkalmazottak nyugbérént a 9000/1927 M. E. sz. rendelethez csatolt 44. év 45. Kimutatásban feltüntetett összegekben kell megállapítani a 25 életpénzt követően a betöltése után valósággal eltöltött

szolgálati időnek és a ténylegesen betöltött munkakörnek megfelelően az A) vagy B) csoport szerint.

(2) Abban az esetben, ha a fentiek szerint megállapítandó ellátás összege kevesebb lenne annál az összegnél, amelyet az illető személy a román államvasutaktól az 1940. évi augusztus hó 30. napja előtt tényleg kapott, akkor az ellátást arra a magasabb összegre kell felemelni.

(3) Azoknak a nyugbérét, akiket az 1940. évi augusztus hó 30. napja után a m. kir. államvasutak szolgálatában alkalmaztak, a nyugbérpénztári alapszabályokhoz kiadott XXVIII. függelékben foglalt szabályok figyelembevételével kell megállapítani.

(4) Az így megállapított nyugbér fejében 1941. évi január hó 1. napjától kezdődően a 8000/1940. M. E. sz. rendelet, 1941. évi május hó 1. napjától kezdődően pedig a 4000/1941. M. E. sz. rendelet szerint járó nyugbérösszeget kell fizetni.

13. §.

A végkielégítés megállapítása.

(1) A 10. §. (1) bekezdésében említett annál az alkalmazottnál, akinek az 1923. évi július hó 1. napja előtti időben hatályban volt jogszabályok szerint, illetőleg a 11. §. (1) bekezdésében említett annál az alkalmazottnál, akinek a hatályos jogszabályok szerint csak végkielégítésre van igénye, a végkielégítést a jelen rendeletben meghatározott rendelkezések értelmében beszámítható javadalmazás alapulvétele mellett, az arra nézve irányadó jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően kell megállapítani.

(2) Végkielégítést nem lehet meg-

Korona Filmszínházban
péntek este 9 órakor
Szines Agfa
vetítőest
Díjtalan belépőjegyek
a foto üzletekben.

állapítani olyan alkalmazottnak, aki a magyar, vagy a román hatóságtól törvényes végkielégítésben részesült.

14. §.

Az özvegyi nyugdíj (végkielégítés) megállapítása.

(1) Az özvegyi nyugdíjat (végkielégítést) aszerint, hogy az elhalt férj a jelen rendelet 10. §-ának (1) bekezdése, vagy 11. §-ának (1) bekezdése alá eső alkalmazott, vagy nyugdíjas volt-e, az említett rendelkezések értelmében megállapítandó beszámítható javadalmazás alapulvétele mellett, kell megállapítani.

(2) Az özvegyi nyugdíj (végkielégítés) megállapítása és folyósítása tekintetében egyébként a hatályos jogszabályok irányadók.

(3) A jelen rendelet hatálya alá tartozó munkás, valamint ezzel egy tekintet alá eső más alkalmazott özvegye a jelen rendeletben meghatározott feltételek fennforgása esetén özvegyi segélyre tarthat igényt. Az özvegyi segélyt annak az összegnek 50%-ában kell megállapítani, amelyre az elhalt férjnek a jelen rendelet 12. §-a szerint nyugbér fejében igénye volt, illetőleg igénye lett volna.

(4) Abban az esetben, ha a (3) bekezdés szerinti megállapítandó ellátás összege kevesebb lenne annál az összegnél, amelyet az illető személy a román államvasutaktól az 1940. évi augusztus hó 30. napja előtt tényleg kapott, akkor az ellátást arra a magasabb összegre kell felemelni.

(Folytatjuk.)

Besorolási táblázat a 11. §. (2) bekezdésének b) pontjához. B) Segédtsztek.

Ha az alkalmazott szolgálati ideje	akkor a 9.000/1927. M. E. sz. rendelet mellékletét képező 26 sz. kim. közölt C) táblázat		
	L., V., VII. és VIII.	IX. és X.	VI.
1, 2 év	12. fiz. fok.	12. fiz. fok.	12. fiz. fok.
3, 4 év	11. fiz. fok.	11. fiz. fok.	12. fiz. fok.
5, 6, 7 év	10. fiz. fok.	11. fiz. fok.	11. fiz. fok.
8, 9, 10 év	9. fiz. fok.	10. fiz. fok.	10. fiz. fok.
11, 12, 13 év	8. fiz. fok.	10. fiz. fok.	10. fiz. fok.
14, 15, 16 év	7. fiz. fok.	9. fiz. fok.	9. fiz. fok.
17, 18, 19 év	6. fiz. fok.	3. fiz. fok.	8. fiz. fok.
20, 21, 22 év	5. fiz. fok.	7. fiz. fok.	8. fiz. fok.
23, 24, 25 év	4. fiz. fok.	6. fiz. fok.	7. fiz. fok.
26, 27, 28, 29 év	3. fiz. fok.	5. fiz. fok.	7. fiz. fok.
30 vagy ennél több év	2. fiz. fok.	4. fiz. fok.	6. fiz. fok.

Besorolási táblázat a 11. §. (2) bekezdésének c) pontjához. C) Altisztek.

Ha az alkalmazott szolgálati ideje	akkor a 9.000/1927. M. E. sz. rendelet mellékletét képező 25 sz. kim. közölt B) táblázat		
	L. II., III., V., VII., VIII., IX.	IV., VI., X., XI., XII., XIII.	XIV.
1, 2 év	13. fiz. fok.	13. fiz. fok.	13. fiz. fok.
3, 4 év	12. fiz. fok.	13. fiz. fok.	13. fiz. fok.
5, 6 év	11. fiz. fok.	12. fiz. fok.	13. fiz. fok.
7, 8 év	10. fiz. fok.	12. fiz. fok.	12. fiz. fok.
9, 10, 11 év	9. fiz. fok.	11. fiz. fok.	12. fiz. fok.
12, 13, 14 év	8. fiz. fok.	10. fiz. fok.	11. fiz. fok.
15, 16, 17 év	7. fiz. fok.	9. fiz. fok.	11. fiz. fok.
18, 19, 20 év	6. fiz. fok.	8. fiz. fok.	10. fiz. fok.
21, 22, 23 év	5. fiz. fok.	7. fiz. fok.	10. fiz. fok.
24, 25, 26 év	4. fiz. fok.	6. fiz. fok.	9. fiz. fok.
27, 28, 29 év	3. fiz. fok.	5. fiz. fok.	9. fiz. fok.
30 vagy ennél több év	2. fiz. fok.	4. fiz. fok.	8. fiz. fok.

Mi újság odaát?

Constanzába csak révkalauzzal futhatnak be a hajók

Bukarestből jelentik: (MTI) Az összes Constanzába igyekvő hajók, mielőtt a kikötőbe befutnának, kötelesek a kikötőtől négy és fél mérföldnyire bevárni a katonai révkalauzt. Az érkezést nem szükséges előre jelezni, mert a révkalauz éjjel-nappal szolgálatot tart.

MA TARGYALJAK BUKARESTBEN A LÁZADÁSSAL VADOLTAK PERÉT

Berlinből jelentik: A Délkeleti-Hírszolgálat jelenti Bukarestből: A bukaresti katonai törvényszék újból felszólított 20 egyént, hogy 3 napon belül jelenjenek meg, mert ellenkező esetben június 11-én távollétükben itélnek el őket. Legtöbbjüket lázadással és a katonai engedelmség megtagadására való felbujtással vádolják.

Bukarestből jelentik: (MTI) A lapok

ujabb részletes utasításokat közölnek, hogy miként viselkedjen a lakosság légitámadás és bombázás esetén. Közlik, hogy milyen intézkedéseket kell tenni és figyelmeztetik a lakosságot, hogy őrizze meg hidegvérét és szokjon hozzá ahhoz a gondolathoz, hogy légitámadás esetén az ellenség hosszasan bombázza a városokat és azt sem lehet tudni, hogy egy ilyen bombázás meddig tart.

13.493.000 Románia lakossága. Bukarestből jelentik: (NTI) Az Orient Rádió közli, hogy a népszámlálás eddigi eredménye szerint Románia lakosságának száma 13.493.000. A romániai zsidók száma 302.000.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári számlaszámunk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

Ürnap körmenet Nagyváradon

Vasárnap a borús idő ellenére is nagyszámban vonult fel Nagyvárad katolikus társadalmi a székesegyházhoz az első magyar ürnap körmenetre. A szentmisét Fiedler püspök celebrálta, utánuk pedig vezette a körmenetet, amelyen a honvédséget díszszázad képviselte. Fehérruhás lányserege szórta a virágot az úton, díszsisakos rendőrök álltak a posztokon. Az első magyar körmenet felvonulása és feledhetetlen emléke marad mindenkinek, aki ezen az ünnepen részt vett.

URNAPI KÖRMELET A PRE-MONTREI TEMPLOMBÓL. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap a 9 órai ünnepélyt, nagymise után ürnap körmenet indul a premontrei templomból a szomszédos utcákban lévő négy sálörhöz és innen vissza a templomba. A szokásos utolsó vasárnap szentmise a körmenet után lesz.

Bárczay János földmivelésügyi államtitkár előadást tartott Berlinben. Berlinből jelenti a MTI: Bárczay János földmivelésügyi államtitkár megbeszélést folytatott a birodalmi földmivelésügyi és élelmiszerügyi minisztérium vezető tisztviselőivel. Csütörtökön délelőtt megbeszélésre gyűlt egybe a magyar-német vegyes állattenyésztési bizottság. Délután a berlini magyar-német társaság rendezésében az államtitkár német nyelven előadást tartott „A magyar mezőgazdaság fejlődésének irányai” címmel.

A NAGYSZALONTAI FŐVÁRHIVATAL UJBÓL MEGKEZDI MŰKÖDÉSÉT. Budapestről jelenti a MTI: A magyar királyi központi vámgazgatóság rendelete alapján ideiglenesen megszüntetett nagyszalontai magyar királyi fővárhivatal június 16-án újra megkezdte működését.

Kik nyertek a sorsoláson? Az Esti Újság írja: A mai húzáson tízezer pengőt nyert 2081, ötezer pengőt 76462, két ezer pengőt 53.618, 57.882.

BUDAPESTEN VÁRATLANUL MEGHALT TOLDALAGHY MIHÁLY. Marosvásárhelyről jelenti a MTI: Toldalaghy Mihály gróf főispán néhány nappal ezelőtt Budapestre utazott, hogy Laky Dezső miniszterrel tárgyaljon. A főispán gyomorhántalmi kiújultak és ezért szanatóriumba ment, ahol azonban csütörtökön 52 éves korában meghalt.

Athelyeztek két rendőrtisztet. Nagyvárad. Saját tud. Két közserzetnek örvendő rendőrtiszt távozik el körünkből. Dr. Rosenmüller Béla rendőrkapitányt szolgálati érdekből Máramaros-szigetre, míg vitéz Kuhissy Béla rendőrfelügyelőt, saját kérelmére a budapesti főkapitányságra helyezték. Távozásukat őszintén sajnálják az egész város közönsége, mert rövid néhány hónapos itt tartózkodásuk alatt általános szeretetet és megbecsülést vívtak ki.

BAJTÁRSI PARANCS. Vasárnap délelőtt 11 órakor minden tűzharcos bajtárs köteles megjelenni szövetségi székházunkban. A római katolikus vallásúak előzőleg fél 9-re, a kálvinista vallásúak fél 10-re istentiszteletre gyülekezzenek a székházban.

Varga József kereskedelmi miniszter Horthy István társaságában megtekintette a szeretfalvi vasútépítést. Marosvásárhelyről jelenti: Varga József kereskedelmi és ipartügyi miniszter, Horthy István, a MÁV elnökének, valamint Álgay Pál államtitkárnak társaságában csütörtökön reggel Szeretfalvára érkezett. Megtekintette a szeretfalvi vasútépítési munkálatokat. Ezután Szovátára látogatott el. Pénteken reggel Korondra utazik, onnan pedig Csikszeredára. Délután a Hargita-fürdőn építendő szálló helyét jelöli ki.

Az OLASZ KIRÁLY ÉS A BOLGÁR KIRÁLY PISA LEGNAGYOBB IPARTELEPÉN. Pisából jelenti a Stefani: Az olasz király és császár a bolgár király társaságában meglátogatta Pisa legnagyobb ipartelepét. Az ipartelep munkásai, tisztviselői és lakossága lelkesen ünnepelte a két uralkodót.

TESTA ?

TESTA ?

Két embert sujtott agyon a villám a csütörtöki vihar alkalmával. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délután meg-megújuló erővel hatalmas zivatar vonult el Nagyvárad és Bihar megye felett. A vihar a megyében átvonulóban emberáldozatot is követelt. A hagyományos csendőrség jelentette a nagyváradai ügyészségnek, hogy a hátrában a villám agyonsujtotta Orosz Tódor gazdasági cselédet. Hasonló ügyet jelentett a cséffai csendőrség. — Csütörtökön délelőtt 11 órakor a község felett elvonuló vihar alkalmával az utcán haladó Ur Antal geszti lakost agyonsujtotta a villám. A temetési engedélyt mindkét esetben megadta az ügyészség.

A TEMESVÁRI SEGÉLYZŐ EGYLET (REUNIUNEA) KIRENDELTSÉGE ÉS FIÓKJA értesíti ügyfeleit, hogy irodáit, mely eddig a Hitler Adolf-utca 8. szám alatt volt, az egyesület székházába, Alapi-utca 7. szám alá helyezte.

Sallér Ignác főfelügyelő Nagyváradon. Saját tud. A betegszabadságon lévő vitéz Gubody Sándor főfelügyelő helyére Sallér Ignác főfelügyelőt vezényelték Szombathelyről Nagyváradra az őrszemélyzeti osztály vezetőjeként.

Községi jegyzői és körjegyzői kinevezések Bihar megyében. A Hivatalos Lap legújabb száma közli, hogy a m. kir. belügyminiszter ideiglenes hatállyal kinevezte községi jegyzővé: Érőlaszi nagyközséghez Fülöp József nagyléltai lakost, Hegyközkövesi nagyközséghez Sulyánszky Zsigmond hegyközpályi lakost, Szentjobb nagyközséghez, dr. Medvéssy Árpád szentjobb lakost, Váradszőlős nagyközséghez Gyenge Károly csarnóházi lakost, körjegyzővé: a köröstarjáni körjegyzőséghez Rác Lajos felsődernaai lakost, a felsődernaai körjegyzőséghez Boros Gyula középsi lakost, a középsi körjegyzőséghez Fülöp János nagyváradai lakost, a papfalvi körjegyzőséghez Szabai József érsemjéni lakost, a rojtői körjegyzőséghez Kertes Béla nagyváradai lakost a siteri körjegyzőséghez Leitner Károly berettyócsuhaji lakost és a silyomkővári körjegyzőséghez Bartha Antal rojtői lakost.

Székely Gyula volt apostoli kormányzó halála

Szatmárról jelenti:

Székely Gyula pápai protonotárius, mérki plébános folyó hó 13-án a kora reggeli órákban elhunyt.

Székely Gyula a szatmári egyházmegye magyar részének több mint tíz éven át volt apostoli kormányzója. Ezt a tiszteletet a legnehezebb időkben látta el, amidőn az őt politikai vármegyére kiterjedő szatmári egyházmegyének alig három járása (a mátészalkai, a csengeri és a fehérgyarmati) maradt magyar fennhatóság alatt. A legnagyobb odaadással, valóban apostoli buzgósággal vette kézbe az egészen csonkka zsugorodott magyarországi egyházmegye kormányzását és tiz esztendő folyamán mintegy tíz új plébániát, vagy leányegyházat szervezett meg.

Kiváló érdemeit csak nem régen ismerte el Magyarország kormányzója is, aki őt magas kitüntetésben részesítette.

Az elhunyt volt apostoli kormányzó temetése hétfőn, június 15-én délelőtt lesz a szatmárvármegyei Mérk községhelyén.

Kik jelentkezzenek a vásárlási könyvek átvétele végett

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala felhívja az alant felsorolt kereskedőket, hogy folyó hó 14-én, szombaton délelőtt 8—12 óráig jelentkezzenek a Kereskedelmi Csarnokban az általuk igényelt kész vásárlási könyvek átvétele végett:

Magyari Barnáné, Csarkó Lajos, Tóth István, Antalffy Józsefné, Wurst József, Hangya Mátyás király ut. Németh Irma, Nagy Erzsébet, Lakatos Imre, Mille Árpád, Tarr Jenő, László Péterné, Kovács Miklós, Szabó Lidia, Mező István, Szabó Józsefné, Lukács Ödön, Pencz Dániel, öz. Popovici Jánosné, Dombrowszky Géza, Laci József, Hangya Szövetkezet Csáky utca, Füstös András, Kállai Lajos, Karácsonyi József, Korbucz Ferenc, Balla Imre, öz. Kalmár Ferencné, Zsenyey Pál, Szász Ernő, Kristóf Gábor, Tomcs Ernő, Korbucz József, Nagy Pál, Thal-mayer Ferenc, Fekete Lászlóné, ifi. Putnoki István, Beládi Károly, Turul Beóthy Ödön utca, Altmann Mór, Viktor Istvánné, Dézsi Lajosné, Hangya Szövetkezet Rákóczi ut. Abrudán Sándor.

Nagyvárad thj. város adóhivatalától 5605—1941. adóhiv. szám.

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó ezennel közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt és városi raktárban beszállított ingóságoknak az 1925. évi 600 P. M. rendelet értelmében a 67—69. szakasza alapján az árverést f. év június hó 21-én és 30-án délelőtt 11 órára a városi raktárban Szent József u. 1. szám alatt ezennel kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak abban az esetben fognak eladatulni, ha a becsértéknek legalább háromnegyed része megígértetik.
2. A második árverésen azonban az ingóságok a becsérték háromnegyedén alul is a legtöbbet ígérőnek mindenestre eladatulnak.
3. A vételár készpénzben azonnal fizetendő.

Nagyvárad, 1941. június 11.

Városi végrehajtó:
Csikész Gyula, s. k.

KÖZGYÜLESI MEGHÍVÓ. Arra tekintettel, hogy a f. évi június hó 8-ára összehívott rendkívüli közgyűlésünk határozatképtelen maradt, újabb rendkívüli közgyűlésünket a f. évi június hó 15-ik napjának délelőtti 10 és fél órájára a városháza közgyűlési termébe összehívjuk. Tárgysorozat: Az alapszabályok módosítása, pénztáros és két ellenőrmegválasztása, esetleges indítványok és a szükséges felvilágosítások megadása. Ez a közgyűlés a tárgysorozatba felvett tárgyak felett a megjelentek számára tekintet nélkül fog határozni. A Nagyvárad Házudonások Szövetsége.

SZINHÁZ

Átutazott Nagyváradon a német tábori színház

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken reggel szokatlan autókaraván vonta magára a külföldi nagy gépkocsikhoz lassanként hozzászokó nagyváradiak figyelmét. A hatalmas gépkocsik feltűnően hasonlítottak azokhoz, amelyek nemrégben a német mozgó-filmszínházat hozták magukkal Nagyváradra, azzal a különbséggel, hogy az egyik gépkocsi ablakában bájos fiatal német — színésznők mosolyogtak s a gépkocsik oldalán a német birodalmi horogkereszt jelvény fölött ez a felírás volt olvasható: Die Deutsche Arbeitsfront.

N. S. Gemenschaft
„Kraft Durch Freude“
Reichs Theater.

Az első, kisebb tura-autón a német tábori színház vezérkara utazott, ezt a gépkocsit követte a társulat tagjait szállító szerelvény, amely magával vontatta a csomagszállító kocsit is. A harmadik gép, a díszleteket a színház sátor-ponyváját és a színpadkocsit vontatta.

Alkalmunk volt a német front-színház tagjaival beszélgetni, akik elmondották, hogy harmánc főből álló együttesük Franciaországból jött és Románián át utaznak, hogy hová, még ők maguk sem tudják. Magukkal visznek 30 tábori ágylap, sátorlapokat, (amelyek öltözőknek s ha kell, hálóhelynek is alkalmasak) és rengeteg összecseszhető széklet — a nézőtér számára.

Az autókaraván csak rövid ideig tartózkodott Nagyváradon, míg a társulat tagjai elfogyasztották reggelijüket egyik Bémer-léri kávéházban, azután továbbutaztak.

A színházi iroda közleményei:

— A bukaresti kaland további filléres helyőrségi előadásai: péntek este 8 óra, szombat délután 4 óra. Helyárak: mindkét előadásra 30 fillértől 120 fillérig.

— Egy asszony hazudik — Bulla Elmával a főszerepben. Rög nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg Bulla Elma második vendégjátéka iránt. — Bulla Elma ebben az érdekesített, izgalmas színűben művészi pályájának legteljesebb alakítását érte el. Az egy asszony hazudik szombat és vasárnap este lesz a színház műsorán, vasárnap délután 4 órai kezdettel a 2000 pengős férfi lesz ismét műsoron. Mindhárom előadás rendes helyáru, melyekre jegyek válthatók, a színház elővételi pénztáránál.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri a Magyar Lapok at.

RÁDIÓ

VASARNAP, JUNIUS 15.
Budapest I.

- 8.00 Ebresztő. Szózat. Hanglemezek.
- 8.45 Hírek.
- 9.00 Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál Szent-Iványi Sándor.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben Tienfenthaler József dr. pápai kamarás, a budai Szent Imre kollégium igazgatója mondja.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kaputéri templomból. Prédikál Irányi Kamill székesszéki lelkész.
- 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 12.30 Beszékart-zenekar.
- 13.00 Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő.
- 13.45 Hírek.
- 14.00 Hanglemezek.
- 15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata.
- 16.30 Közművelődési előadás-sorozat.
- 17.00 Hírek.
- 17.20 Honvédműsor.
- 18.00 A rádió szalonzenekara.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Otthon nyaralunk. Baróti Géza vidám csevegése.
- 19.35 Liszt: XII. magyar rapszódia. (Szimfonikus zenekar). Hanglemmez.
- 19.45 Vidám félóra. Közreműködik Pethes Sándor, Dénes György, dr. Hosszu Zoltán, Lengyel G. Z. és Polgár Tibor. Rendező A. Balogh Pál.
- 20.15 Sport- és lóversenyeredmények.
- 20.30 MOVE Szépművészek művész-estje
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Rimszkij-Korszakov: Seherzade — szvitt (35. mű). Előadja a Fildelfiai zenekar, vezényel Stokowski. Hanglemmez.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 11.00 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 12.05 Levente rádiófélóra.
- 15.05 Pátria hanglemezek.
- 18.35 Egy párizsi polgár. (Alfred de Musset). Irta Baróti Dezső dr. — Felolvasás.
- 19.00 Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 A fuvalzó király. Zenei élet Nagy Frigyes király udvarában.
- 21.00 Pest kereskedelmi és ipara száz év előtt. Irta Vécsey Miklós. Felolvasás.

HÉTFŐ, JUNIUS 16.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 A tűzoltóság szerepe 1878-ban. Felolvasás.
- 10.45 Emlékezés Erdély püspökére. — Irta Bérczesné Csűrös Emilia. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.10 Szalonötös.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Csorba Gyula cigányzenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Hanglemezek.
- 16.15 Diákfélóra.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Sthymmel Miklós tánczenekara.
- 18.00 A nép és a népviselet. Palotay Gertrud dr. előadása
- 18.25 Vivaldi-Bach: a-moll verseny (Berlini filharmonikusok). Hanglemmez.
- 18.40 Közép- és Délkelet Európa gazdasági problémái. Vitéz Gouthfalu-Dorner Zoltán dr. egyetemi magántanár, miniszteri tanácsos iparügyi előadása.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Ehn Marietta énekel, jazz-hármas kísérettel.

- 19.35 Az ismeretlen Vörösmarty. Bevezetőt mond Szerb Antal. A verset elmondja Somlay Artur.
- 20.10 A Magyar Svéd Társaság ünnepi hangversenye.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Toki Horváth Gyula cigányzenekara.
- 22.30 Lengyel Imre dr. előadása a debreceni Nyári Egyetemről.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.30 Olasz tánclemezek.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 19.00 Oláh Ernő cimbalmozik.
- 19.20 Devecseri Gábor verseiből ad elő.
- 19.40 Jazz-zongoraszámok hanglemmezről.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 A Székesfevárosi Tűzoltózenekar.
- 21.10 A regényíró Justh Zsigmond. — Kóczsa Sándor dr. előadása.

KEDD, JUNIUS 17.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Kossuth börtönben kelt levele. — Irta Hajdu Sándor. Felolvasás.
- 10.45 Ötvattudósítás. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.10 Melles Béla zenekar.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Kiss Ferenc szalonzenekara
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Pártos Erzsébet hegedül.
- 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
- 15.55 Bán Sándor zongorázik.
- 16.10 Gyermekdelután. Anyák napja.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Mindnyájunk gondolja. A közellátási szolgálat közleménye. Felolvasás.

Uj gyorsírási, gépírási, levelezési és helyesírási tanfolyam nyílik a Kereskedelmi Csarnokban az átképző tanfolyam keretében Allamvizsga. közérvény állami bizonyítvány.
A tanfolyam 8-10 hónapos. Havi tandíj 16 P. Beiratás egész nap Mussolini tér 10 sz. alatt.

- 17.35 Táncclemezek
- 18.05 A magyar-horvát barátság uttörője (Bajza József). Irta Tóth László dr. egyetemi tanár. Felolvasás
- 18.30 Emanuel Rambour és zenekara.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Muzsikáló magyar tájak. I. rész. (Felvidék)
- 20.10 A három Latabár vidám előadástestje.
- 20.35 Skálától a szimfóniáig c. előadás-sorozat X. része.
- 21.10 Nagykovácsi Ilona Kosztolányi Dezső munkáiból énekel.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 A Rádió Szalonzenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Rác József cigányzenekara.
- 24.00 Hírek

Budapest II.

- 17.30 Ruszin hallgatóinknak.
- 18.00 A Budapesti Citerakör.
- 18.35 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
- 19.00 Hanglemezek.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Ügetőversenyeredmények.
- 20.20 A firenzei Nemzeti Könyvtár. — Irta Fekete András. Felolvasás.
- 20.40 A József nádor 2. honvédegyezred zenekara.

SPORT

Győzött a NAC Szabadkán

Hatalmas érdeklődés előzte meg a NAC szabadkai vendégszerelését. A mérkőzést Tancos vezette. A zöld-fehérek csapatát Krüger Károly edző és Rónay Ferenc intéző kísérte. A nagyváradi együttes iskolájáték kal. főlényesen győzött. A gólokon Bodola (3), Sárvári (2) és Kovács (2) osztozkodtak. A mintegy 1500 főnyi közönség lelkesen ünnepelte a NAC-ot.

A győztes csapatból Bodola, Sárvári és Juhász, a SzAK-ból Rózsa és Hormok tüntette ki magát.

A Kolozsvári EAC nyerte a főiskola labdarugó bajnokságot

Budapesten a főiskolai labdarugó-bajnokságok során Urnapján játszották le a döntőket. Első helyen a Kolozsvári EAC csapata végzett. A döntőben 5:1 (1:0)-re verte a Budapesti EAC-ot. A gólokat Martin (2), Szabó (2) és Török, illetve Bihar szerezték. A harmadik, illetve negyedik helyért: Soproni MAC—Kassai EAC 6:5 (2:1). Hosszabbításban győztek a soproniak.

MAGYAR KUPA

Szolnok legyőzte Kispestet

Az úrnapi labdarugómérkőzések legkomolyabb eseménye az egyszer már döntetlenül végződött s most Szolnokon megismételt Magyar Kupa elődöntője volt a Kispest és a Szolnok között.

Mintegy 1500 főnyi közönség előtt Ujvári játékeztetése mellett játszották le a nagy érdeklődéssel várt találkozókat. Heves iramú, váltakozó küzdelmet vívott a két csapat. Góllövők: Kolláth (2) és Korom, illetve Tóth és Olajkár (11-esből).

Berczelly győzött karban, Bay törten

Szerdán és csütörtökön bonyolították le az április 6-ról elmaradt Gömbös Gyula emlékversenyt a Tiszti Kaszinó termében.

Karversenyben: 1. Berczelly 6 győzelemmel. 2. Keresztes 5 gy. 3. Gerevich 5 gy. 4. Pesthy.

Törversenyben: 1. Bay Béla 8 gy. vereség nélkül. 2. Maszlay 6 gy. 3. Pallos 6 gy. 4. Hátszeghy 5 gy.

Csapatversenyben: 1. HTVK 44 ponttal. 2. MAC 18 ponttal. 3. BEAC 3 ponttal.

Az összes erdélyi sportegyesületek figyelmébe

A MLSz erdélyrészi kerületének vezetője felhívja az összes tagyesületeinek figyelmét, hogy alapszabályaik módosított példányát e hó 30-ig okvetlenül nyújtsák be a területileg illetékes legmagasabb közigazgatási tisztviselőhöz (városokban a polgármesteri hivatalhoz) jóváhagyás végett, mert ellenkező esetben a törvény intézkedései alapján működésüket be kell szüntetniök.

PÁLYÁZATI HIRDETmény.

Királydaróc római katolikus iskolaszéke a kultuszminisztérium engedélyezésétől feltételezetten, pályázatot hirdet, 21 napos határidővel az I-ső sorszámú férfi kántortanítói állásra. Törvényes illetmények. Állás szeptember 1-én elfoglalandó. Pályázatok válaszbellyel római katolikus Plébánia, Királydaróc, Szatmár megye, küldendők.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Keresek: modern egy vagy kétszobás, összkomfortos lakást. Ügynököt díjazok. Cim a kiadóban. 648

Keresztény nagyvállalat központban többszobás helyiséget, lehetőleg egy nagyobb teremmel, azonnal bérbévenne. Ajánlatokat a kiadóba kér. 641

KERESEK augusztus 1-re 3 vagy 4 szobás komfortos, lehetőleg kertes lakást az olasz részén. Ilyen házat megvételle is. Ajánlatokat Schlauch-tér 16. sz. alá kérek. 636

A Félix fürdőben a Tilda villában hónapos szobák nyaralásra kiadók. — Ertekezni a villában. 618

Adás-vétel

Használt férfiruhát prima anyagból olcsón csak Molnárnál vehet. Bémer tér 1. udvarban. Ruhákért magas árat fizetek. 505

Aranyat, briliántot, ezüstöt magas áron veszek, órák, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

„Ariel” 350 ccm. motorkerékpár, üzemképes állapotban olcsón eladó. — Érdeklődni a Hunnia szálló főportásánál. 658

Város szívében hatszobás, komfortos masszív ház eladó. Cim kiadóban. 645

Kertes magánház Rét utca közelében eladó. Érdeklődni Balassa tér 3. szám. ajtó 2. 604

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Különféle

Köszönetet és bucsut mondunk Nagyvárad elhagyása alkalmából kedves vevőinknek és ismerőseinknek. — Teljes tisztelettel Fritsch Károly és családja. 649

Megnyílt Nagyvárad legszebb kirándulóhelye a Rózsakert vendéglő. Alsó-körös-oldal 8. szám, volt Fischer szőlő. Elsőrendű magyar konyha. Kifűnő fajborok. Kiváló cigányzenekar. Bankettek, esküvők rendezéséhez külön terem. Szombat este flecken és turócsusza. Szíves pártfogást kér Csernó Mihály vendéglős. 647

Kultura Középkolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest. Mester u. 4. IV-3 (Válaszbélyeg). 398

Azonnalra kiadó üzlet vagy kocsmá helyiség Vitéz-utcán. Ertekezni telefon 14-55-nél. 651

Kiadótulajdonos:

szent LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent-László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körirógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.